

Starodawne Zamełowo

Władysław Goliński

Ustka, listopad 2021

Spis treści

Nazwa Zamełowo.....	2
Opis prastarej drogi i drogi ze średniowiecza ze Słupska do Ustki.....	2
Zamełowo z czasu spisania Umowy Sprzedaży zawartej w Słupsku w 1337 r.....	3

Nazwa Zamełowo

Zaistnienie nazwy "Zamełowo" uzasadniam występowanie w Słowiańszczyźnie określenia na miejsce gdzie we młynie mielono ziarno zboża na mąkę. Średniowieczne Zamełowo to miejsce gdzie był młyn i młynówka. Droga dochodziła ze Strzelinka- od południa i Charnowa- od północy.

Opis prastarej drogi i drogi ze średniowiecza ze Słupska do Ustki¹

Jeszcze dzisiaj można odtworzyć niektóre odcinki tych dróg łączących grody ludności kultury łużyckiej- lokalnie droga taka łączyła ...Gałęzinowo z Żoruchowem..., była jednak konieczność przejścia przez bród, który był w miejscu, gdzie dzisiaj mieści się zamek w Słupsku. Dalej ze Strzelinka droga prowadziła do **Zamełowa** i dalej obok grodziska ludności kultury łużyckiej dosłownie ocierając się o skarpę, na górze której jest grodzisko- od Gałęzinowa wiodła ta droga brzegiem Słupi, idąc w kierunku ze Słupska do Ustki, już jako droga powstała znacznie później- wydeptana bowiem była przez pierwszych przybyłych tu Słowian w VI w., droga ta wiodła wzdłuż Słupi z Zamełowa do Charnowa- później przez miejsce nie istniejącej jeszcze wtedy- wsi Wodnica i prowadziła do Ustki a ściślej do warowni w Ustce, która mieściła się na skarpie nad morzem na wschodnim brzegu zachodniej odnogi rzeki, w jej ujściu, bród przez Słupię przechodził w miejscu gdzie dzisiaj jest most kolejowy, no może trochę od mostu w stronę morza- patrz na stare plany osady i portu, pokazują most kolejowy gdzie był ów bród.

Fot. 2 Droga ze Strzelinka do **Zamełowa**... a potem Gałęzinowa, Charnowa 2005

Fot. 3 Droga z Charnowa do Wodnicy- widok wsi Charnowo- wjazd od strony Wodnicy, 2008

¹ Władysław Goliński; *Pradawne drogi lądowe z terenu dzisiejszej Polski*, maszynopis, 2010, str. 9

Zamętowo z czasu spisania Umowy Sprzedaży zawartej w Słupsku w 1337 r.

[...] Jest rok 1337. W obecności licznych świadków zostaje spisany w mieście Słupsku dokument, określający strony oraz zakres i warunki sprzedaży terenów położonych wzdłuż rzeki Słupi poczynając od jej ujścia, aż po Bruskowo i Machowino. Dokument ten istnieje obecnie w trzech wersjach językowych. Zarówno tekst podstawowy- łaciński jak i tłumaczenie na język polski pochodzą z książki: Świąchowski Zygmunt, Mertka Józef, *Z DZIEJÓW SŁUPSKA I USTKI*, POZNAŃ, SŁUPSK, 1958. Tekst niemiecki pochodzi z książki: *STOLPMÜNDE*; Verfaßt im Jahre 1936 von WALTER DOMINICK, Herausgegeben anlässlich des Patenschaftstreffens in Glückstadt, am 9. und 10 Mai 1959, von DR. WALTER KUSCHFELD, VERLAG, STOLPER HEIMATKARTEREI, LÜBECK DRUCK, EUGEN RADTKE, LÜBECK.

Poniżej fragment oryginalnego tekstu: [...] ²

nec non totum et integrum portum Stolpesmunde dictum, penes aquam stolpensem tam ab una quam alia parte situm,

et omnia ac singula, quae ibidem sunt in praesenti et adhuc fieri poterint in futuro, cum suis terminis et gadibus in hunc modum diuisim intitulatis: primo de aqua stolpensi ascendendo fluxum uel flumen, super quem structum est molendinum Semelouu, cuius aquae molendini medietas attinet eiusdem conciuibus ciuitatis usque ad distinctionem uillae Bruskouu, de hac distinctione uillae Bruskouu, usque in riulo aut fluxu Vuosuba, hunc fluxum uel riulum Vuosuba descendendo usque ad semitam currentem de portu stolpesmunde uersus uillam Dünnouu, in qua semita stat arbor quaedam nomine Hageboke signis publicis cum securi signata, ubi utrinque cum brouys habent debitam distinctionem, de hac arbore Hageboke directo modo usque ad arborem quercinam stantem super riulum aquae Bukeuitz, ubi primitus suscipit suum fluxum, quae arbor quercina signata est debite et distincte, hunc riulum Bukeuitz descendendo usque in salso mari, prope hoc salsum mare directe usque in aqua stolpensi ultra aquam stolpensem secus salsum mare directe usque ad riulum aquae Vuregouu, de salso mari ascendendo aquam Vuregouu usque ad pontem, ultra quem uia currit uersus uillam Machemin, de hoc ponto uiam descendendo, usque ad quercum

jak również cały i niepodzielny port Ustka, położony po obu stronach rzeki Słupi,

oraz wszystko, co tamże teraz się znajduje i w przyszłości znajdować się może, w granicach oddzielnie oznaczonych, w sposób następujący: poczynając od Słupi w górę potoku czy rzeczki, przy której zbudowany jest młyn **Zamętowo**, gdzie połowa młynówki należy do obywateli miasta aż do pół wsi Bruskowo, stąd aż do Wuosuba, tym strumykiem w dół aż do ścieżki, która prowadzi z portu Ustka do wsi Duninowo i przy której stoi buk, na którym po obu stronach są siekierą nacięte znaki. Od tego buku przebiega granica w prostej linii aż do dębu, który stoi u źródła strumyka Bukowica. Dąb jest dokładnie i pewnie oznaczony. Stąd granica idzie biegiem strumyka aż do morza, wzdłuż morza wprost do Słupi i za Słupią (znów) wzdłuż morza aż do strumyka Wrechów, w górę strumyka Wrechów aż do mostu, przez który prowadzi droga do wsi Machowino, od tego mostu wzdłuż drogi aż do dębu, który stoi nad strumykiem Darchin, w dół strumyka Darchin aż do młynówki między Ustką a Grabnem, której to młynówki i młyna połowa należy do wyżej wymienionych obywateli, w dół tej młynówki aż do Słupi:

sowie den ganzen und unversehrten Hafen Stolpmünde, auf beiden Seiten des Stolpeflusses gelegen,

und alles und jedes, was daselbst jetzt ist und hinführe werden kann, unter einem wahrhaften Kauf- Titel übertragen, geben und darauf Verzicht leisten, mit allen Gerechtsamen, Gerichtsbarkeit, Nießbrauch, Proprietät, sowie auch mit völliger Freiheit, mit allen Einkünften, dein Patronatsrecht, mit aller Jagdgerechtigkeit, mit allen Wiesen, Gräsern, Heuschlag, Weide, Forsten, Wäldern, Sümpfen, Hölzern, angebauten Äckern und noch nicht angebauten, mit allen Steigen, Wegen und Nebenwegen, Wirthhäusern, Mühlen, Gewässern, Fischen, sowie wir dies nach uralter Festsetzung mit unserm Vorfahren erbrechtlich auf ewige Zeiten, in freien, ungehinderten und ruhigen Besitz überkommen haben. Daher sprechen wir die Bürger obgenannter Stadt Stolp frei von allen und ferner zu leistenden Diensten und Arbeiten und von allen aus vorbenannten Gütern und gebührenden Abgaben, so wir uns auch verpflichten, diese Güter zu beschützen und unter unsere Obhut zu nehmen, gleich ändern unsern Gütern, die uns steuerpflichtig sind oder eigenthümlich gehören. Hiergegen wird besagte Bürgerschaft alljährlich jedes Martins- Fest ein paar Hosen, Acht slawische Gulden an Werth, oder diese Summe bar, zum Zeichen der

² Władysław Goliński; ... jak również cały i niepodzielny port..., maszynopis, 2005

stantem super fluxsum aquae Darghin, hunc

*fluxsum Darhin descendendo usque ad aquam
pellentem molendinum inter stolpesmunde et
Vintershagen, cuius aquae et molendini
medietas pertinet conciuiibus ante dictis, hanc
aquam molendini descendendo usque in aqua
stolpensi:*

Anerkennung und Unterwürfigkeit an uns
oder unsere Erben pünktlich entrichten.

Poniżej i na następnych stronach zostanie przedstawione nazewnictwo dla topograficznych nazw własnych wg zasady:

Nazwa miejscowości lub miejsca, inna nazwa topograficzna użyta w dokumencie- wersja w języku łacińskim	Nazwa zastosowana na mapie; SŁUPSK, Mapa operacyjna, Wojskowy Instytut Geograficzny 1936 r. (Reedycja ark. 33)	Współczesna nazwa administracyjna
Semelouu	-	Zamełowo- k. Strzelinka, żółty szlak turystyczny obchodził młyn na trasie Bydlino- Gałęzinowo. Dolina Charlotty

Poniższe zdjęcia są bardzo złej jakości bo wykonywane były podczas ulewy- dla mnie to była ostatnia okazja do zdjęć pozostałości po starej zrujnowanej młynówce i towarzyszącej, zapewne XX-to wiecznej małej zabudowy.

Zamełowo- prace renowacyjne, lato
2004

Zamełowo- prace renowacyjne, lato 2004